

Бележки към индивидуалния финансов отчет

	Стр.		Стр.
1. Статут и предмет на дейност	6	17. Парични средства и парични еквиваленти	20
2. База за изготвяне	6	18. Капитал и резерви	20
3. Значими счетоводни политики	6	19. Лихвени заеми	20
4. Определяне на справедливите стойности	14	20. Провизии	21
5. Приходи от продажба на продукция	16	21. Търговски и други задължения	21
6. Други приходи от дейността	16	22. Съвързани лица	22
7. Разходи за материали	16		
8. Разходи за външни услуги	16		
9. Разходи за персонала	17		
10. Други разходи	17		
11. Нетни финансови разходи	17		
12. Имоти, машини, съоръжения и оборудване	17		
13. Нематериални активи	18		
14. Инвестиции	19		
15. Материални запаси	19		
16. Търговски и други вземания	19		

Бележки към индивидуалния финансов отчет

1. Статут и предмет на дейност

Херти АД (“Дружеството”) е акционерно дружество със седалище в България. Дружеството е регистрирано по дело № 567/2007 г. на Шуменски окръжен съд в съответствие с Търговския закон на Република България.

Предметът на дейност на Дружеството е производство на алуминиеви винтови капачки; производство на пластмасови капачки; лакиране и литография върху метални листи; термосвиваеми капсули за винени бутилки.

2. База за изготвяне

(а) Изразяване на съответствие

Тези финансови отчети са изготвени в съответствие с Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Комисията на Европейския съюз.

(б) База за оценка

Финансовият отчет е изготвен в съответствие с принципа на историческата цена.

Методите използвани за определяне на справедливите стойности са оповестени в детайли в бележка 4.

(в) Функционална валута и валута на представяне

Финансовите отчети са изготвени в лева, който е функционалната валута на Дружеството. Финансовата информация е представена в лева, закръглени до хиляда.

(г) Използване на оценки и преценки

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с МСФО изисква ръководството да прави оценки, предвиждания и допускания, които влияят на прилагането на политиките и на отчетените суми на активи и пасиви, приходи и разходи. Реалният резултат може да бъде различен от тези очаквания.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат във всеки отчетен период. Повторното преразглеждане на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането засяга само този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди ако преразглеждането оказва влияние на сегашния и на бъдещи периоди.

Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценки на несигурността и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат съществен ефект върху сумите признати във финансовите отчети се съдържа в следните бележки:

- Бележка 15 – Имоти, машини, съоръжения и оборудване;
- Бележка 19 – Материални запаси
- Бележка 25 – Провизии

(д) Действащо предприятие

Финансовият отчет е изготвен на базата на предположението, че Дружеството е действащо предприятие.

3. Значими счетоводни политики

Значимите счетоводни политики представени по-долу са приложени последователно във всички периоди представени в този финансов отчет.

(а) База за консолидация

Настоящият финансов отчет на Херти АД не е консолидиран.

(i) Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни са предприятията контролирани от Дружеството. Контрол съществува, когато Дружеството притежава властта, директно или индиректно, да управлява финансовата и оперативна политика на дадено предприятие с

Бележки към индивидуалния финансов отчет

оглед извлечането на изгоди от дейността му. В индивидуалните отчети на Дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност, намалена със загуби от обезценка.

(ii) Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирани са предприятията, върху които Дружеството оказва значително влияние, но не и контрол върху финансовата им и оперативна политика. В индивидуалните отчети на Дружеството инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойност, намалена със загуби от обезценка.

(б) Операции с чуждестранна валута

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на баланса. Печалба или загуба от курсови разлики, произтичащи от парични позиции, е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута превалутуирана по курса в края на периода. Не-парични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

Курсови разлики възникващи от превалутуирането във функционалната валута се отчитат в печалби и загуби, освен разлики възникващи от превалутуирането във функционалната валута на капиталови инструменти на разположение за продажба, финансово задължение предназначено като хедж на нетна инвестиция в операция извън страната, или отговарящи на условията хеджове на паричен поток, които се признават директно в собствения капитал (ако има такива).

От 1997 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

(в) Финансови инструменти

(i) Не-деривативни финансови инструменти

Не-деривативните финансови инструменти включват инвестиции в капитал и дългови ценни книжа, търговски и други вземания, пари и парични еквиваленти, заеми и кредити и търговски и други задължения.

Не-деривативните финансови инструменти се признават първоначално по справедлива стойност плюс, за инструменти които не се отчитат по справедлива стойност през печалби и загуби, всички директно свързани транзакционни разходи. След първоначално признаване не-деривативните финансови инструменти се оценяват както е описано по-долу.

Пари и парични еквиваленти включват парични наличности и депозити на виждане. Банковите овърдрафти, които са платими при поискване и формират неразделна част от управлението на паричните наличности на Дружеството, се включват като компонент на пари и парични еквиваленти за целите на изготвянето на отчета за паричния поток.

Инвестиции държани до падеж

Когато Дружеството има положителното намерение и възможност да държи дългови ценни книги до падеж, тогава те се класифицират като държани до падеж. Държаните до падеж инвестиции се оценяват по амортизирана стойност като се използва метода на ефективния лихвен процент, намалена със загуби от обезценка.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

3. Значими счетоводни политики, продължение

(в) Финансови инструменти, продължение

(i) *Не-деривативни финансови инструменти, продължение*

Финансови активи на разположение за продажба

Инвестиции на Дружеството в капиталови ценни книги и някои дългови ценни книги се класифицират като финансови активи на разположение за продажба. След първоначално признаване те се оценяват по справедлива стойност и промените в тази стойност, различни от загуби за обезценка, и валутни курсови разлики от парични позиции на разположение за продажба, се отчитат директно в собствения капитал. Когато една инвестиция се отпише, натрупаните печалби и загуби в капитала се трансферират в печалби и загуби.

Финансови активи по справедлива стойност през печалби и загуби

Един инструмент се класифицира по справедлива стойност през печалби и загуби ако е държан за търгуване или се предназначава като такъв при първоначално признаване. Финансови инструменти се определят като такива по справедлива стойност през печалби и загуби ако Дружеството управлява такива инвестиции и взема решения за покупка и продажба според документиранията стратегия за управление на риска на Дружеството. При първоначално признаване свързаните транзакционни разходи се признават в печалба и загуба когато възникнат.

Финансовите инструменти по справедлива стойност през печалби и загуби се оценяват по справедлива стойност и последващите промени се отчитат в печалби и загуби.

Други

Други не-деривативни финансови инструменти се оценяват по амортизирана стойност като се използва метода на ефективния лихвен процент, намалена със загубите от обезценки.

Търговски и други вземания

Търговските и други вземания са представени по амортизирана цена на придобиване, намалена със сумите, за които се очаква да не бъдат изплатени обратно. Последните са представени като загуби от обезценка на базата на изчислените възстановими стойности на търговските вземания (виж счетоводна политика (и)).

Лихвени заеми и кредити

Лихвените заеми първоначално се отчитат по стойност на възникване, намалена със съответните разходи по отпускане на заемите. При последваща оценка след първоначално признаване, такива заеми се отчитат по амортизирана стойност като всяка разлика между първоначалната стойност и стойност на падежа се отчита в Отчета за доходите за периода на заема на база на ефективния лихвен процент.

(ii) *Деривативни финансови инструменти*

През 2007 г. и деветмесечието на 2008 г. Дружеството не е използвало деривативни финансови инструменти за хеджиране на рискове от промяна на валутни курсове, лихвени нива, или парични потоци.

(iii) *Акционерен капитал*

Обикновените акции се класифицират като собствен капитал. Разходите директно свързани с издаването на обикновените акции и опции върху акции се признават като намаление на собствения капитал, нетно от всички данъчни ефекти.

(г) *Имоти, машини, съоръжения и оборудване*

(i) *Признаване и оценка*

Имотите, машините, съоръженията и оборудването се отчитат по цена на придобиване или намерена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка. Цената на придобиване на определени имоти, машини, съоръжения и оборудване към 1 януари 2004, датата на преминаване към МСФО, е определена като тяхната справедлива стойност към тази дата. Цената на придобиване включва разходите, които директно са свързани с придобиване на актива, както и разходи пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположението и състоянието, необходими за неговата експлоатация по начина предвиден от ръководството.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

3. Значими счетоводни политики, продължение

(г) Имоти, машини, съоръжения и оборудване, продължение

(i) Признание и оценка, продължение

Цената включва всички разходи директно свързани с придобиването на актива. Цената на придобиване на активи по стопански начин включва разходите за материали и труд, всички други разходи по въвеждането на съответния актив в планираната употреба, както и разходите за извеждането му от експлоатация и възстановяване на терена. Закупен софтуер, без който е невъзможно функционирането на закупено оборудване, се капитализира като част от това оборудване. Разходи по заеми свързани с придобиването или изграждането на квалифициращи се активи, се признават в печалби и загуби при възникването им.

Когато части от имоти, машини, съоръжения и оборудване имат различна продължителност на полезен живот, то те се осчетоводяват като самостоятелни активи.

Ръководството на Дружеството е възприело политика на капитализиране на активи в случай, че тяхната цена на придобиване е еквивалентна на, или надвишава ниво на същественост в размер на 500 лева.

Печалби и загуби при продажба на имоти машини, съоръжения и оборудване се определят като се сравняват постъпленията от продажбата с отчетната стойност на имоти, машини, съоръжения и оборудване и се признават в „други приходи“ в отчета за доходите.

(ii) Последващи разходи

Дружеството признава в стойността на съответния актив от Имоти, машини, съоръжения и оборудване разходите възникнали за да се подмени отделна част от този актив при неговото възникване и ако е вероятно, че бъдещите икономически ползи свързани с актива ще се вляят в Дружеството и размера на актива може да бъде надеждно определена. Балансовата стойност на подменената част се отписва. Разходи предназначени да обслужват активите на ежедневна база се признават в отчета за доходите като разход в момента на възникването им. Всички други разходи се признават в отчета за доходите като разход, когато възникнат.

(iii) Амортизация

Амортизацията се начислява в отчета за доходите на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на имотите, съоръженията и оборудването, които се отчитат отделно. Активите закупени под формата на финансов лизинг, се амортизират за по-краткия от периодите - периода на лизинговия договор или периода на техния полезен живот. Земята не се амортизира.

Амортизацията на актива започва, когато той е готов за употреба т.е.когато е на мястото и в състоянието, необходими за неговата експлоатация по начина предвиден от ръководството.

Амортизацията се преустановява на по-ранната от датата на която активът е класифициран като държан за продажба или датата, на която активът е отписан.

Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

- сгради 25 години;
- машини, съоръжения 2 – 33.3 години;
- превозни средства 4 - 10 години;
- стопански инвентар 2 - 7 години;

Методът на амортизация, полезния живот и остатъчната стойност се преразглеждат към всяка балансова дата.

(д) Нематериални активи

(i) Нематериални активи

Нематериалните активи, придобити от Дружеството, и имащи ограничен срок на използване, са представени по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и загубите от безценка. Разходите за вътрешно създадени репутации и търговски марки се отчитат в Отчета за доходите в момента на тяхното възникване.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Ръководството на Дружеството е възприело политика на капитализиране на нематериални активи в случай, че тяхната цена на придобиване е еквивалентна на, или надвишава ниво на същественост в размер на 500 лева.

(ii) Научноизследователска и развойна дейност

Разходите за научноизследователска дейност, направени с перспектива за получаване на научно или техническо познание и разбиране се признават в Отчета за доходите при тяхното възникване.

Развойната дейност включва планиране или анализ за производството на нови или съществено подобрени продукти и процеси. Разходите за развойна дейност се капитализират само ако могат да бъдат измерено надеждно, продукта или процеса може да бъде технически и икономически изпълним, бъдещите икономически изгоди са вероятни и дружеството възнамерява и има достатъчни ресурси да завърши развойната дейност и да използва или продаде актива. Капитализираните разходи включват разходи за материали, пряк труд и непреки разходи, които са пряко свързани с подготовката на актива, за да бъде приведен в състояние да бъде използван по очаквания начин. Други разходи свързани с развойната дейност се признават в отчета за доходите, при тяхното възникване.

(iii) Последващи разходи

Разходи, свързани с поддръжката на нематериални активи се капитализират, само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават като разход в момента на тяхното възникване.

(iv) Амортизация

Амортизацията се начислява в Отчета за доходите на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи. Нематериалния актив започва да се начислява, когато актива е на разположение за ползване, т.е когато е на мястото и състоянието, необходимо за да работи по начин, предвиден от ръководството. Амортизацията се прекратява на по-ранната от датата на която активът е класифициран като държан за продажба, или датата на която активът е отписан.

Оцененият полезен живот на нематериалните дълготрайни активи е както следва:

■ програмни продукти   2 години.

(e) Активи държани с цел продажба

Дълготрайни активи (или групи за продажба съдържащи печалби и загуби), чиято стойност се очаква да се възстанови основно чрез продажба, а не чрез продължаваща употреба, се класифицират като държани за продажба. Веднага преди да бъдат класифицирани като държани за продажба тези активи (или компоненти от група за продажба) се преоценяват според счетоводните политики на Дружеството. Нетекущ актив държан за продажба, се оценява по по-ниската от неговата балансова стойност и справедливата стойност, намалена с разходите за продажба. Загуби от обезценка върху група държана за продажба първо се отнася към положителна репутация (ако има такава) и след това върху оставащите активи и пасиви на пропорционална база, освен че не се разпределя загуба върху материални запаси, финансови активи, отсрочени данъчни активи и инвестиционни имоти, които продължават да се отчитат според счетоводните политики на Дружеството. Загуби от обезценка при първоначално класифициране като държани за продажба и последващи печалби и загуби при преоценяване се признават в отчета за доходите. Не се признават печалби които надвишават всички натрупани загуби от обезценка.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

3. Значими счетоводни политики, продължение

(ж) Наети активи

Лизингови договори, по силата на които на Дружеството се прехвърлят всички значими рискове и изгоди от собствеността, се класифицират като финансов лизинг. При първоначално признаване лизингованите активи се отчитат по по-ниската от справедлива стойност и настояща стойност на минималните лизингови плащания. След първоначално признаване, активът се отчита според счетоводната политика приложима за съответния актив.

Други лизингови договори са договори за оперативен лизинг и лизингованите активи не се признават в баланса на Дружеството.

(з) Материални запаси

Материалните запаси са представени по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. Себестойността на материалните запаси се отчита на принципа на средно претеглена стойност и включва разходите възникнали при придобиване на материалните запаси и доставянето им до сегашното местоположение и състояние. В случая на произведена продукция, и незавършено производство себестойността също така включва разходи за труд, социални осигуровки и разходи за амортизация. Тези разходи се разпределят върху продукцията на базата на материални разходи за единица продукт. Нетната реализуема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с изчислените разходи за завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

Незавършеното производство е представено по стойността на натрупаните до момента разходи. Стойността включва всички разходи свързани пряко със специфичните поръчки, както и съответната част от фиксираните и променливи разходи, направени във връзка с договорните отношения на Дружеството, на базата на материални разходи на единица и етап на завършеност.

(и) Обезценка

(i) Финансови активи

Балансовата стойност на финансовите активи на Дружеството се преразглежда към всяка дата на изготвяне на баланса, за да се прецени дали не съществуват признаци за обезценка. Един финансов актив се счита за обзценен в случай, че има обективни доказателства за едно или повече събития имащи негативен ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от този актив.

Загуба от обезценка за финансов актив отчитан по амортизирана стойност се изчислява като разликата между неговата отчетна стойност и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Загуба от обезценка по отношение на финансов актив на разположение за продажба се изчислява като се използва неговата справедлива стойност.

Индивидуално значими финансови активи се тестват за обезценка на индивидуална база. Останалите финансови активи се оценяват колективно в групи, които имат сходни характеристики на кредитен риск.

Загуби от обезценка се признават в отчета за доходите. Натрупана загуба по отношение на финансов актив на разположение за продажба преди призната в собствения капитал се прехвърля в отчета за доходите.

Загуба от обезценка се признава обратно само ако може обективно да бъде свързана със събитие възникващо след признаването на загубата от обезценка. За финансови активи отчитани по амортизирана стойност и такива на разположение за продажба които са дългови ценни книжа, обратното признаване се отразява в отчета за доходите.

За финансови активи на разположение за продажба които са капиталови ценни книжа обратното признаване се отчита в собствения капитал.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

3. Значими счетоводни политики, продължение

(и) Обезценка, продължение

(ii) *Не - финансови активи*

Отчетните стойности на не-финансовите активи на Дружеството, различни от инвестиционни имоти, материални запаси и отсрочени данъчни активи, се разглеждат към всяка дата на баланса с цел да се определи дали има признаци за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. За положителна репутация и нематериални активи с безкраен полезен живот, или които още не са готови за употреба, възстановимата стойност се определя на всяка дата на баланса.

Възстановимата стойност на актив или на обект генериращ парични потоци е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност намалена с разходи по продажба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтиращ процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и специфичния за актива риск. За актив, който не генерира самостоятелно парични постъпления, възстановимата стойност се определя за групата активи, генерираща парични постъпления, към която той принадлежи. Загуба от обезценка се признава винаги в случай, че балансовата стойност на един актив или група активи, генерираща парични постъпления, част от която е той, превишава неговата възстановима стойност. Загуби от обезценка се признават в отчета за доходите.

Загубите от обезценки по отношение на активи, различни от положителна репутация, признати в предходни периоди се преразглеждат към всяка дата на баланса за индикации, че загубата е намаляла или вече не съществува.

Загуба от обезценка се възстановява в случай, че има промяна в преценката, послужила за определяне на възстановимата стойност. Загуба от обезценка се възстановява само до размера на балансовата стойност на актива, която не надвишава балансовата стойност, намалена с акумулираната амортизация, в случай, че не е била признавана загубата от обезценка.

(ii) *Нефинансови активи, продължение*

Балансовите стойности на активите на Дружеството, с изключение на материалните запаси и отсрочените данъчни активи, подлежат на проверка на датата на баланса с цел да се определи дали съществуват индикации за обезценка. Ако съществуват такива индикации се определя възстановимата стойност на актива. Загуба от обезценка се признава винаги, когато балансовата стойност на един актив или група активи, генерираща парични постъпления, превишава неговата възстановима стойност. Загуби от обезценка се признават в Отчета за доходите, освен ако няма предварително формиран преоценен резерв за съответния актив. Всяка обезценка на преоценен актив се третира като намаление на преоценения резерв, доколкото загубата от обезценка не надвишава сумата на преоценения резерв, формиран по отношение на самия актив.

(к) Доходи на персонала

(i) *Планове за дефинирани вноски*

Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Дружеството да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски се признават в отчета за доходите при тяхното възникване.

(ii) *Платен годишен отпуск*

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(iii) *Други дългосрочни доходи*

Дружеството има задължението за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионираат в Херти АД, в съответствие с изискванията на Кодекса на труда (КТ), член 222 параграф 3. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, Дружеството му изплаща обезщетение. Обезщетението е в размер на две брутни заплати, ако трудовия стаж е две години, или шест брутни заплати при натрупан трудов стаж в дружеството десет години. Към всяка дата на баланса, ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи платими при текущото ниво на възнагражденията.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

3. Значими счетоводни политики, продължение

(л) Провизии

Провизия се признава в баланса когато Дружеството има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие, и има вероятност определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевата стойност на парите е съществен, като се използва дисконтовата норма преди облагане с данъци отразяваща текущите пазарни оценки на времевата стойност на парите и, ако е подходящо, специфичните за задължението рискове.

Където е вероятно определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължение по съдебен спор, Дружеството признава провизия. Провизията се базира на най-добрата оценка дадена от юридическите съветници на Дружеството.

Провизия за гаранции се признава, когато продукта за който се отнася бъде продаден. Провизията се базира на исторически данни за гаранциите, които се вземат предвид всички възможни последици от вероятността те да настъпят.

(м) Приходи

(i) Продадени стоки и предоставени услуги

Приходи от продажбата на стоки се признава по справедлива стойност на полученото или което се очаква да се получи възнаграждение, намалено с върнатите стоки, отстъпки или рабати. Приход от продажба на стоки се признава в отчета за доходите в момента, когато съществените рискове и собственост се прехвърлят към купувача, получаването на възнаграждението е вероятно, свързаните разходи и възможните връщания на стоки могат да се определят надеждно, няма продължаващо участие в управлението на стоките, и сумата на прихода може да се измери надеждно.

Прехвърлянето на всички значителни рискове и ползи от собствеността, зависи от индивидуалните условия на договора за продажба.

Приход не се признава, тогава когато съществуват значителни съмнения относно възстановяването на дължимата стойност, свързаните разходи, или има вероятност стоките да бъдат върнати.

(ii) Извършване на услуги

Приходи от извършени услуги се признават в Отчета за доходите пропорционално на степента на завършеност на услугата към датата на баланса.

(н) Плащания по лизингови договори

Плащания по оперативен лизинг се признават в Отчета за доходи на база линейния метод за времето на продължителност на лизинговия договор. Получени външни ползи се признават в отчета за доходи като неразделна част от общите лизингови разходи.

Първоначалните преки разходи, направени конкретно във връзка с получаване на приходи от оперативен лизинг се признават в отчета за доходите в периода, в който са възникнали.

Минималните лизингови вноски по финансово-обвързани лизингови договори, се разпределят между финансови разходи и намаляване на неуредените задължения. Финансовите разходи се разпределят към всеки период за времето на лизинговия срок така, че да се постигне постоянен периодичен лихвен процент, на остатъка от задължението. Потенциалните лизингови плащания се отчитат, като се направи отново преценка на минималните лизингови плащания за остатъчния срок на лизинга, когато корекцията по лизинга е потвърдена.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

3. Значими счетоводни политики, продължение

(о) Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи включват приходи от лихви по инвестирани средства, приходи от дивиденди, печалба от продажба на налични за продажба финансови активи, промени в справедливата стойност на финансови активи отчитани по справедлива стойност, когато промяната се отчита като печалба или загуба, печалба от операции в чуждестранна валута и печалби от хеджингови инструменти, признати като печалби и загуби. Приход от лихви се признава в момента на начисляването му по метода на ефективната лихва. Приход от дивиденди се признава на датата, на която е установено правото на Дружеството да получи плащането, която в случая на котиран/търгуеми ценни книжа е датата, след която акциите стават без право на получаване на последния дивидент.

Финансови разходи включват разходи за лихви по заеми, разходи в резултат на увеличено задължение, следствие на приближаване с един период на датата, определена за реализиране на провизията, загуби от операции в чуждестранна валута, промени в справедливата стойност на финансови активи отчитани по справедлива стойност, когато промяната се отчита като печалба или загуба, обезценка на финансови активи и загуби от хеджингови инструменти, които се признават като печалба или загуба. Всички разходи по платими лихви по заеми се признават като печалба или загуба като се използва метода на ефективния лихвен процент.

4. Определяне на справедливите стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания изискват определяне на справедливи стойности за финансови и за не-финансови активи и пасиви. Справедливи стойности са определени за целите на отчитането и оповестяването на базата на следните методи. Когато е приложимо, в съответните бележки е оповестена допълнителна информация за допусканията направени при определянето на справедливите стойности на специфичния актив или пасив.

(i) Търговски и други вземания

Справедливите стойности на търговски и други вземания се определя като настоящата стойност на бъдещите парични потоци дисконтирани с пазарна лихва към датата на баланса.

(ii) Не-деривативни финансови задължения

Справедливите стойности, които се определят за целите на оповестяването се изчисляват на базата на настоящата стойност на бъдещи парични потоци на главници и лихви дисконтирани с пазарен лихвен процент към датата на баланса. За финансов лизинг пазарния лихвен процент се определя на базата на сходни лизингови договори.

Вземания от клиенти

Експозицията към кредитен риск е в резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти. Тази експозиция също така може да зависи от риск от неплащане присъщ за индустрията или за вътрешния пазар на който Дружеството оперира. Приблизително 57% от приходите на Дружеството са резултат от продажби към десет клиента. 80 % от приходите за 2008 г. се реализирани от износ .

Кредитната политика на Дружеството предвижда всеки нов клиент да се проучва за кредитоспособност преди да се предложат стандартните условия на доставка и плащания. Политиката на Дружеството включва предоставяне на кредитен период според вида на пазара, големината на клиента, както и от това да ли е дългогодишен клиент. Клиенти, които не могат да се вмести в критериите за кредитоспособност могат да извършват покупки срещу заплащане в брой.

Дружеството отчита обезценка, която представлява очакваните загуби по отношение на търговските и други вземания и инвестиции. Обезценката се състои основно от компонент, който се отнася за индивидуално значими експозиции и колективен компонент за загуба за групи сходни активи по отношение на загуби, които са възникнали, но все още не са идентифицирани. Колективният компонент се определя на база исторически данни за плащанията по сходни финансови активи.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Гаранции

Политиката на Дружеството е да дава финансови гаранции само след предварително одобрение от собственика.

Ликвиден риск

Ликвиден риск възниква при положение, че Дружеството не изпълни своите задължения когато те станат изискуеми. Дружеството прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс, за да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или извънредни условия, без да се реализират неприемливи загуби или да се увреди репутацията на Дружеството.

Дружеството прави финансово планиране, с което да посрещне изплащането на разходи и текущите си задължения за период от 30 дни, включително обслужването на финансовите задължения; това планиране изключва потенциалния ефект на извънредни обстоятелства които не могат да се предвидят при нормални условия.

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните цени, като курс на чуждестранна валута, лихвени проценти или цени на капиталови инструменти, доходът на дружеството или стойността на неговите инвестиции да бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да управлява и контролира експозицията на пазарен риск в приемливи граници като се оптимизира възвръщаемостта.

Валутен риск

Като цяло, Дружеството не е изложено на валутен риск тъй като:

- покупките на основните стоки и материали, с които Дружеството търгува или влага в производството, са деноминирани в евро
- продажбите на външен пазар също са деноминирани в евро.

Лихвен риск

Дружеството управлява своя лихвен риск, като определя 7 % от заемите си да бъдат с фиксирана лихва.

Бележки към индивидуалния финансов отчет

5. Приходи от продажба на продукцията

В хиляди лева

	01.01- 30.09.2008	01.01- 30.09.2007
Алуминиеви капачки	15 411	15 540
Пластмасови капачки	2 546	2 144
Композитни капачки	379	176
Други	1 568	1 627
Капсули	32	92
	19 936	19 579

6. Други приходи от дейността

В хиляди лева

	01.01- 30.09.2008	01.01- 30.09.2007
Приходи от продажба на материали	591	346
Транспортни услуги на клиенти	530	537
Финансиране		
Отстъпки от доставчици	11	
Реинтегрирани провизии	23	
Други	103	608
	1 258	1 491

7. Разходи за материали

В хиляди лева

	01.01- 30.09.2008	01.01- 30.09.2007
Алуминий	8203	9453
Лакове	1397	1447
Полиетилен HDPE; LDPE	1902	1505
Уплътнители	1233	1409
Електрическа енергия	483	443
Метан	322	247
Други	1518	956
	15058	15 460

8. Разходи за външни услуги

В хиляди лева

	01.01- 30.09.2008	01.01- 30.09.2007
Транспорт	970	1103
Услуги от ремонтна работилница и външни подизпълнители	239	221
Наеми	74	100
Граждански договори	13	48
Съобщителни услуги	69	102
Рекламни и консултантски услуги	120	48
Други	523	367
	2008	1989

Бележки към индивидуалния финансов отчет

9. Разходи за персонала

В хиляди лева

	01.01- 30.09.2008	01.01- 30.09.2007
Заплати	2380	1388
Вноски за задължително социално осигуряване	438	340
Провизии за неизползвани отпуски		
Реинтегрирани провизии върху неизползвани отпуски		
	2818	1728

Средният брой на служителите за деветмесечието на 2008 годината е 381 човека (2007 година: 387 човека).

10. Други разходи

В хиляди лева

	01.01- 30.09.2008	01.01- 30.09.2007
Командировки	86	86
Други	180	282
	266	368

11. Нетни финансови разходи

В хиляди лева

	01.01- 30.09.2008	01.01- 30.09.2007
Приходи от лихви		
Приходи от операции с инвестиции		
Финансови приходи		
Разходи за лихви	(584)	(300)
Банкови разходи	(105)	(107)
Нетна загуба от промяна на валутния курс	(91)	(44)
Финансови разходи	(780)	(451)
Нетни финансови разходи	(780)	(451)

12. Имоти, машини, съоръжение и оборудване

В хиляди лева

	Земя и сгради	Съоръжения и оборудване	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
Разходи					
Салдо към 1 януари 2007 година	1,330	7,066	114	564	9,074
Придобити	-	427	62	5,269	5,758
Трансфери	1,147	3,258	-	(4,405)	-
Трансфери от нетекущи активи държани за продажба	-	162	-	-	162
Преоценка при увеличение на капитала	4,850	2,380	-	-	7,230
Отписани активи при апорт	-	(228)	(29)	-	(257)
Елиминирани на отчетна стойност срещу натрупана амортизация	(193)	(2,546)	-	-	(2,739)
Отписани	-	(229)	(15)	(7)	(251)
Салдо към 31 декември 2007 година	7,134	10,290	132	1,421	18,977
Салдо към 1 януари 2008 година	7,134	10,290	132	1,421	18,977
Придобити		1152	30	769	1951
Отписани активи				(697)	(697)
Салдо към 30 септември 2008 година	7,134	11,442	162	1,493	20,231

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Амортизация и загуби от обезценка

Салдо към 1 януари 2008 година	153	1,041	55	-	1,249
Разходи за амортизация за годината	208	805	14		1027
Отписани					
Салдо към 30 септември 2008 година	361	1,846	69		2,276
Балансова стойност					
Към 1 януари 2007	1,155	4,055	42	564	5,816
Към 31 декември 2007	6,981	9,249	78	1,421	17,729
Към 1 януари 2008	6,981	9,249	78	1,421	17,729
Към 30 септември 2008	6,774	9,596	93	1,493	17,956

(i) Разходи за придобиване на ДМА

Машини, съоръжения и оборудване представени като разходи за придобиване на дълготрайни представляват капитализирана работа по ремонти, подобрения и развитие на собствено оборудване.

13. Нематериални активи

В хиляди лева

Отчетна стойност

	Софтуер	Патенти и търговски марки	Разходи за развойна дейност	Общо
Салдо към 1 януари 2007 година	37	3	97	137
Придобити	2	2	-	4
Салдо към 31 декември 2007 година	39	5	97	141
Салдо към 1 януари 2008 година	39	5	97	141
Придобити	33			33
Салдо към 30 септември 2008 година	72	5	97	174

Амортизация и загуби от обезценка

Салдо към 1 януари 2007 година	32	-	97	129
Амортизация за годината	6	-	-	6
Салдо към 31 декември 2007 година	38	-	97	135
Салдо към 1 януари 2008 година	38	-	97	135
Амортизация за годината	4			4
Салдо към 30 септември 2008 година	42	-	97	139

Остатъчна стойност

Към 1 януари 2007	5	3	-	8
Към 31 декември 2007	1	5	-	6
Към 1 януари 2008	1	5		6
Към 30 септември 2008	30	5		35

Бележки към индивидуалния финансов отчет

14. Инвестиции

Дружеството притежава следните инвестиции:

Държава	Собственост в дялове		Собственост в хиляди лева		
	30.09.2008	2007	30.09.2008	2007	
Дъщерни и асоциирани предприятия					
Херти Груп Интернешънъл	Румъния	49%	49%	1	1
Херти Франция	Франция	33,33%	33,33%	24	24
Херти Англия	Англия	99%	60%	14	14
Тихерт ЕАД	България	100%	100%	177	177
Други инвестиции					
Екопак АД	България	5,6%	5,6%	3	3
			219	219	

15. Материални запаси

В хиляди лева

	2008	2007
Основни материали и консумативи	2,167	2,724
Незавършено производство	615	514
Готова продукция	1426	709
Материали на път		78
Стоки		-
	4,208	4,025

16. Търговски и други вземания

В хиляди лева

	2008	2007
Търговски вземания	6,577	5,329
Предоставени аванси	64	789
Вземания по данъци	100	195
Други вземания	176	749
	6,917	7,062

17. Парични средства и парични еквиваленти

В хиляди лева

	2008	2007
Парични средства в брой	32	37
Парични средства в банки	126	485
Депозити		-
Парични средства и парични еквиваленти в отчета за паричния поток	158	522

Бележки към индивидуалния финансов отчет

18. Капитал и резерви

Акционерен капитал

Към 30 септември 2008 Дружеството има регистриран акционерен капитал на стойност 12,013,797 лева, разпределен в 12,013,797 броя акции. Собственици на дружеството са както следва:

	Брой акции		Хиляди лева	
	2008	2007	2008	2007
Физически лица	11,987		12	
Майер експорт – импорт АД	4,080,000	4,080,000	4,080	4,080
Александър Благоев Юлианов	3,960,803	3,960,000	3,961	3,960
Елена Петкова Захарнева	960,000	960,000	960	960
Захари Ганев Захарнев	3,001,007	3,000,000	3,001	3,000
	12,013,797	12,000,000	12,014	12,000

19. Лихвени заеми

Тази бележка предоставя информация относно договорните условия по заеми на Дружеството.

В хиляди лева

	2008	2007
Дългосрочни задължения		
Обезпечени банкови заеми	5,298	3,189
Задължения по финансов лизинг	200	152
Търговски заеми	215	-
	5,713	3,341
Краткосрочни задължения		
Краткосрочна част от обезпечен банков заем	6,067	6,716
Краткосрочна част от задължения по финансов лизинг	53	143
Краткосрочна част на търговски заеми	0	377
	6,120	7,236

Банковите заеми са обезпечени с имоти, машини, съоръжения и оборудване с балансова стойност 10,650 хил. лева, материални запаси с балансова стойност от 500 хил. лева (256 хил. евро) и търговски вземания с балансова стойност от 1,425 хил. лева (729 хил. евро).

19. Лихвени заеми, продължение

Задължения по финансов лизинг

Задълженията по финансов лизинг са платими както следва:

	Минимални Лизингови вноски			Минимални Лизингови вноски		
	2008	Лихва	Главница	2007	Лихва	Главница
В хиляди лева	2008	2008	2008	2007	2007	2007
До една година	53		53	166	23	143
Между една и пет години	200		200	166	14	152
	253		253	332	37	295

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Според условията в лизинговите договори, условни наеми не са дължими.

20. Провизии

В хиляди лева

Провизия за пенсиониране

2008	2007
0	15
0	15

21. Търговски и други задължения

В хиляди лева

Търговски задължения
Получени аванси
Данъчни задължения
Задължения към персонала
Задължения за обществено осигуряване
Други задължения

2008	2007
4 697	5451
81	146
43	50
255	231
88	79
25	3
5 189	5 960

22. Свързани лица

Идентичност на свързаните лица

Дружеството има отношение на свързано лице със следните предприятия:

	Държава	Собственост	
		2008	2007
Дъщерни и асоциирани предприятия			
Херти Груп Интернешънъл	Румъния	49%	49%
Херти Франция	Франция	33,33%	33,33%
Херти Англия	Англия	99%	60%
Тихерт	България	100%	100%
Акционери/Съдружници	България		
Майер Експорт Импорт	Австрия	33,96%	34%

Дружеството има отношение на свързано лице със своите акционери/съдружници, управители и изпълнителни директори.

Вземания от свързани лица

Вземания по предоставени заеми на свързани лица

В хиляди лева

Херти Англия – предоставен дългосрочен лихвен заем
Херти Англия – предоставен краткосрочен лихвен заем

2008	2007
50	54
88	96
138	150

Бележки към индивидуалния финансов отчет

Търговски вземания от свързани лица

В хиляди лева	2008	2007
Херти Груп Интернешънъл	483	422
Херти Франция	233	129
Херти Англия	909	721
Тихерт ЕАД	39	174
Райфен ООД		3
	1 664	1 449

Задължения към свързани лица

В хиляди лева	2008	2007
Майер Експорт Импорт – търговски задължения	519	686
Херти Франция – търговски задължения	8	
Херти Великобритания – търговски задължения	23	
Майер Експорт Импорт	139	78
Тимшел ООД		31
Инж. Румен Костов	6	38
Александър Юлианов	62	62
Захари Захариев	32	
Елена Захариева	30	30
Тихерт ЕАД	181	
	1000	925

Сделки със свързани лица

През периода 01.01 -30.09.2008 г. Дружеството е осъществило следните сделки със свързани лица:

Продажби

В хиляди лева	Вид на сделката	Стойност
Херти Груп Интернешънъл	Продадена продукция	5974
Майер Експорт Импорт	Покупка на материали	459
Херти Англия	Продажба на продукция	1705
Херти Франция	Продажба на продукция	283
Тихерт ЕАД	Продажба на услуги, префактурирани разходи	22
Тихерт ЕАД	Покупка на резервни части	358
Тихерт ЕАД	Получени услуги	212
Тихерт ЕАД	Изработка на ДМА	433

Сделки с основния ръководния персонал

Обезщетенията на основния ръководен персонал са както следва:

Общото възнаграждение е включено „разходи за персонала” (виж бележка 9):

В хиляди лева	2008	2007
Управители и Съвет на Директорите	296	115
	296	115